REISA

Mektig vassdragsnatur med vidder og høgfjell

Molliselva (HNP)

Som et øksehogg i vidda

I løpet av årtusener har Reisaelva skåret seg ned i fjellvidda og dannet den langstrakte Reisadalen som er sentral i Reisa nasjonalpark. Trange daler og kløfter, mektige fosser og elvegjel skjærer seg ned i viddelandskapet og vitner om en spennende geologi som også gir grobunn og vekstvilkår for et rikt plante- og fugleliv. Dette landskapet preger store deler av nasjonalparken, med en trinnvis overgang til et slakere og mer langstrakt viddelandskap i sør. Som en naturlig konsekvens av dette finnes det flere flotte fossefall i dalen, der Mollisfossen er den mest imponerende.

NATUROPPLEVELSER

Reisadalen og områdene rundt byr på variert natur som gir de besøkende muligheter for gode turopplevelser til alle årstider. Hoveddalføret fra Saraelv til Nedrefoss er i sommerhalvåret et populært utfartsområde for mange, både på land og til vanns, med elvebåter, kanoer, for laksefiskere og vandrere. Om vinteren preges hoveddalføret av en rekke frosne fosser og issøyler fra de tallrike sideelvene. Flere av sidedalene er åpne og vide med fjellbjørkeskog, elver og rik vegetasjon. Andre, mindre sidedaler er trange og skarpe der de møter hoveddalføret. Øst og vest for hoveddalføret er det avrunda og høyereliggende fjellområder som leder ned til det myrlendte, skogrike viddelandskapet ved Ráisjávri og de indre områdene i Njallaavzi.

Den vanligste måten å ta seg inn til nasjonalparken på er med elvebåt fra Bilto/Saraelv. Herfra starter også Nordkalottleden innover dalen, i hovedsak langs elva.

Laksefisker i Reisaelva (BL)

Nordkalottleden er en merket sti, den følger vestsiden av Reisaelva helt opp til Nedrefoss, der krysser stien elva ved en hengebru og følger østsiden opp til Imo og stiger derfra opp på viddeplatået og fram til Ráisjávri. Andre innfartsområder er Biedjuvaggi i sør, og Guolasjavri i vest.

Nasjonalparksenterets stakebåt (HNP)

Inne i nasjonalparken finnes det en del ubetjente hytter og gammer. Turistforeningen har en hytte ved Nedrefoss og Statskog har en hytte ved Ráisjávri. Øvrige hytter i området er åpne.

I nedre del av Reisavassdraget kan du fiske laks, sjøørret og sjørøye helt opp til Imofossen. Ovenfor Imo er det godt røyefiske i elva, og det kommer også abbor, lake, gjedde og sik inn. I tillegg er det gjedde i Ráisjávri. Det er også mulig å jakte i området. Husk jakt- og fiskekort.

Reisaelva byr på gode opplevelser for kanopadling og bruk av båt, men vær særlig oppmerksom på at elva stiger svært hurtig ved kraftig regnvær og/eller i varmt vær med snøsmelting.

Nedrefoss - Nordkallottleden (HNP)

LANDSKAP OG GEOLOGI

Reisaelva har i løpet av årtusener skåret seg ned i fjellvidda og dannet den langstrakte Reisadalen.

Mektige fosser pryder dalsidene – Mollis er med sitt fall på 269 meter særlig imponerende, og i den mektige Imofossen styrter to elver utfor loddrette granittvegger og møtes i et trangt elvegjel med tallrike jettegryter.

Nord for Imo stiger fjellsidene bratt opp og former dalen til en stor canyon. Videre innover vidda endrer landskapet karakter og går over i vidstrakte fjellheier og myrer.

I bergveggene langs Reisaelva kan du lese de siste to milliarder års geologiske historie. Nederst ligger grunnfjellet med granitt og gneis. Oppå et 200 meter tykt glidelag av sand og leire (Dividalsgruppen) ble ulike bergarter skjøvet på plass for 400 millioner år siden. Ved Avvekløfta kan du tydelig se skillet mellom grunnfjellet, dividalsgruppen og dekkbergartene.

Nordkalottleden nordover mot Luvddid (HNP)

Jierta øst mot Avve (HNP)

Imofossen (HNP)

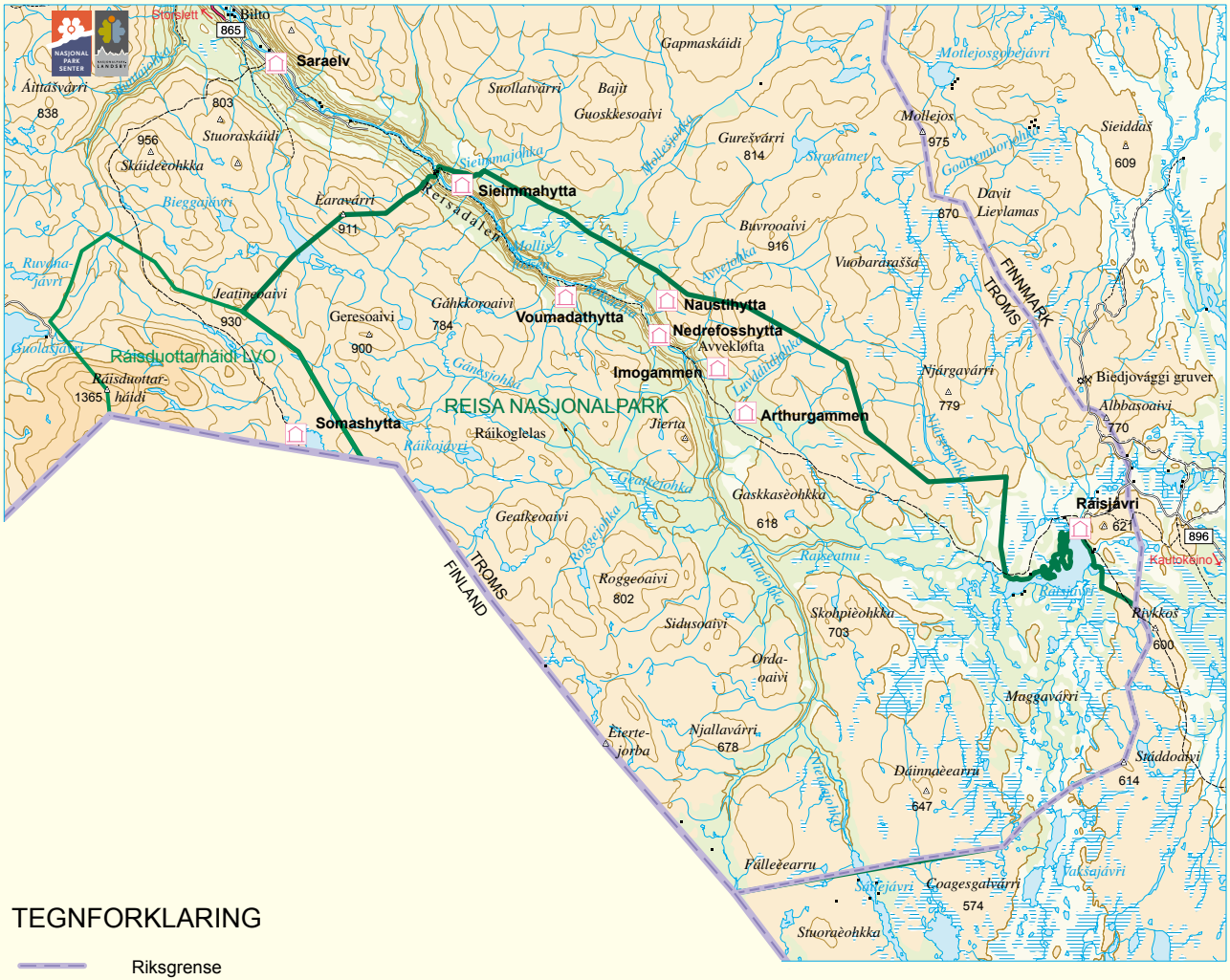

TEGNFORKLARING

- Riksgrense
- Fylkesgrense
- Nasjonalpark
- Landskapsvernområde
- Ubetjent turisthytte

0 km 5 km 10 km

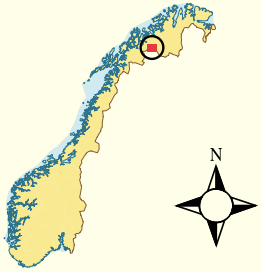

PLANTELIV

Fra frodig flommarkskog til fattig fjellhei

Stor variasjon i berggrunn og landskap er med og danner grunnlaget for et mangfold av liv. Helt fra slutten av 1800-tallet har Nordreisa vært kjent for å ha en rik flora. Både plante- og fuglelivet er blant de mest artsrike i Nord-Norge med innslag av flere østlige og nordlige arter. I flomsonen langs elva står løvtrærne tett og danner en rik flommarkskog som frister med både villrips og åkerbær. I vierskogen oppe i elvedalen er den vakre, blå lappflokken vanlig. Her vokser også sibirturt og storveronika. I fjellet på tørre og vindblåste rabber kan du se fjellsolblom vokse.

Korallrot (TS)

Blåklokke ved Avvejohka (EH)

Jerv (LG)

DYRELIV

Variert nordnorsk dyreliv

Bratte klippevegger, vanskelig tilgjengelige skogsområder og fjellvidder gir rovfugl gode livsbetingelser og stor tilgang til byttedyr. Fjellvåken er den vanligste, men fjellvandrere kan også oppdage kongeørn, tårnfalk og jaktfalk. I nasjonalparken og fjella omkring er det bestander av både jerv og gaupe. Det samiske navnet Njállaávzi betyr fjellrevkløfta og vitner om at fjellreven må ha vært her lenge. Det største av våre rovdyr, brunbjørnen, kan av og til sees i nasjonalparken.

HISTORIE OG KULTURMINNER

Møte mellom tre folkegrupper

I Reisadalen møtes tre ulike kulturer. Både reindriftens folk og den fastboende befolkningen, som er av samisk, kvensk (finsk) og norsk avstamming, har brukt området og gitt opphav til stedsnavn og kulturminner.

Bosettinga i Reisadalen kan føres langt tilbake i tid da samiske veidesamfunn holdt til her.

På 1700-tallet kom det fast bosetting med finske innvandrere lengre ned i dalføret. Trolig var det disse som brakte den særegne elvebåten til dalen. Reisabåten var opprinnelig bygd som stakebåt, men er nå motordrevet.

Reisadalen og fjella omkring har fra gammelt av vært viktige områder for jakt, fangst og fiske. Her drives det fremdeles periodisk snarefangst etter rype på tradisjonelt vis. Furuskogen ble brukt til trevirke og tjærebrenning. Nesten alle gårdene i dalen hadde salg av tjære som ekstrainntekt, og produksjonen pågikk langt inn i vårt århundre. Det finnes ennå rester etter mange tjæremiler. Nasjonalparken og områdene omkring er vår-, sommer- og høstbeite for tamrein. Om vinteren har reindrifta i regionen sine områder helt i sør, og videre inn i Finnmark fylke/Kautokeino kommune, mens sommerbeitet er ute ved kysten i nordvest. Når du ferdes bør du vise særlig aktsomhet i kalvingstiden i april og mai.

To vandrere sør om Mollis (HNP)

I en nasjonalpark er du naturens gjest

- Gå hvor du vil, på beina eller på ski. Alt som har motor er i utgangspunktet forbudt.
- Rast hvor du vil, og overnatt gjerne i telt. Rydd opp etter deg, og ta med søpla hjem.
- Du kan tenne bål, men husk det generelle bålbrenningsforbudet i skogsmark mellom 15. april og 15. september. Vis hensyn når du sanker ved, tørrfuruer må ikke skades eller ødelegges.
- Du kan plukke bær, matsopp og vanlige planter til eget bruk. Vis hensyn til kulturminner, vegetasjon og dyreliv. Ta ekstra hensyn i hekke- og yngletida.
- Benytt deg av mulighetene til jakt og fiske. Husk jakt-/fiskekort. Ikke bruk levende fisk som agn. Du må heller ikke ta med deg levende fisk fra ett vassdrag til et annet.
- Du kan ta med deg hund, men husk båndtvang i perioden 1. april til 20. august.

ISBN (Trykt) 978-82-7072-853-4 **ISBN** (PDF) 978-82-7072-854-1
Layout: Guri Jermstad AS. **Foto:** Halti nasjonalparksenter (HNP), Lars Gangås (LG), ©Tom Schandy / NN / Samfoto (TS), ©Erlend Haarberg / NN / Samfoto (EH), ©Bård Løken / NN / Samfoto (BL)
Forside: Mollisfossen (TS). **Bakside:** Nedblåst tørrgadd ved Imoroavvi (EH)

Trykk: GRØSET™ - Produksjonen er klimanøytral, CO_2-utslippet er kompensert.

Kort om Reisa nasjonalpark

Hvor: Nordreisa kommune i Troms fylke.

Slik kommer du deg til Reisa nasjonalpark:
Fra Storslett nasjonalparklandsby / E6 med bil eller buss 44 km opp etter Rv 856 til Bilto og derfra videre ca fire km til Saraelv der vegen ender. Derfra til fots eller med båt/kano langs elva og stien/ Nordkalottleden ca ni km til Sieimma der verneområdet begynner. Elvebåtskyss kan bestilles om sommeren. Fra Kautokeino ca 32 km etter Rv 896 mot Biedjuvaggi og Raisjavri, siste tre-fire km langs vandresti eller med bil etter gammel anleggsvei ned til Raisjavri. Fra finsk side ved å følge Nordkalottleden fra Kilpisjarvi og nordover. Fra Birtavarre / E6 i Kåfjord opp Kåfjorddalen til Ankerlia og deretter Guolasjavri og videre til fots.

Informasjon om overnatting og servicetilbud:
Halti nasjonalparksenter AS tlf. 77 77 05 50, www.reisa-nasjonalpark.no
Turistinformasjon tlf. 77 77 05 50, www.visittroms.no

Hytter: Sieimmahytta, 8 km ovenfor Saraelv, åpen
Vuomadathytta, 22 km ovenfor Saraelv, åpen
Naustneset hytte, ca 26 km fra Saraelv,åpen
Nedrefoss hytte, ca 29 km fra Saraelv, DNT, www.turistforeningen.no
Imogammen hytte, ca 33 km fra Saraelv, åpen
Arthurgammen ved Luvddidjohka ca 36 km fra Saraelv, åpen
Hytte ved Ráisjávri, Statskog, www.inatur.no

Tips: Vær utstyrt for raske værskifter både sommer og vinter. Perioder med mye mygg i juli. Mollisfossen og to åpne hytter (Sieimma og Naustneset) ligger på østsiden av elva, mens stien går på vestsiden. Ikke dekning for mobiltelefon i verneområdet.

Kart: "Norge 1:50 000", 1833 III, 1833 IV, 1733 I, 1733 II, 1733 IV
"Nordreisa – jakt, fiske og friluftsliv" kart 1:100 000

Opprettet: 1986

Areal: 803 km²

Tilliggende verneområder:
Raisduottarhaldi landskapsvernområde

Nasjonalparksenter:
Halti nasjonalparksenter, Storslett, tlf. 77 77 05 50
www.reisa-nasjonalpark.no

Nasjonalparklandsby
Storslett, www.nordreisa.kommune.no

Forvaltning og oppsyn:
Fylkesmannen i Troms, tlf. 77 64 20 00
Statskog SF Fjelltjenesten/SNO, tlf. 07800

Mer informasjon:
www.norgesnasjonalparker.no
www.nordreisa.kommune.no
www.naturvandring.no
www.godtur.no
www.inatur.no
www.reisaelva.no
www.kvenkultursenter.no

NORGES
NASJONALPARKER

Norges nasjonalparker – vår felles naturarv

Vi oppretter nasjonalparker for å ta vare på store naturområder – fra hav til fjell. For naturens egen skyld, for oss og for kommende generasjoner.

Nasjonalparkene rommer storslagen natur med variert dyre- og planteliv, fosser og breer, høye fjell, endeløse vidder, dype skoger, vakre fjorder og kystområder. I tillegg finner du kulturminner som viser hvordan områder ble brukt tidligere.

I nasjonalparkene finnes et mangfold av muligheter for gode og spennende naturopplevelser. Bruk den flotte naturen vår – på naturens premisser.

Velkommen til Norges nasjonalparker!

DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING
www.dirnat.no